

Begränsad rätt till småbarnspedagogik försätter barn i en ojämlik position

I Finland deltar tre av fyra barn i åldern 1–6 år i småbarnspedagogik. Största delen av dem går i kommunala daghem och drygt hälften av dem får dagvård på heltid. Barn har inte likvärdig rätt till småbarnspedagogik eftersom kommunerna har rätt att begränsa vårdtiden, användningen av servicesedel och utbetalning av kommutillägg. Det är oftast så att just de barn, vars rätt till småbarnspedagogik är begränsad skulle gynnas mest av den.

I slutet av förra året fanns det nästan 350 000 barn i åldern 1–6 år i Finland. Av dem var nästan 86 % finskspråkiga, 9 % hade ett annat modersmål, drygt 5 % var svenskspråkiga och 0,1 % samiskspråkiga. Nativiteten har sjunkit i alla åldersgrupper.

Drygt 266 000 barn deltog i småbarnspedagogik. Av dem gick drygt 221 000 i ett kommunalt och nästan 45 000 i ett privat daghem. 51 % av barnen fick dagvård på heltid, 31 % mer omfattande dagvård och drygt 17 % fick småbarnspedagogik 20 timmar i veckan.

Av regionförvaltningsverkens verksamhetsområden deltog flest barn i småbarnspedagogik i Västra och Inre Finland: 84 % av alla 1–6-åringar. Minst barn deltog i Regionförvaltningsverket i Norra Finlands område, 64 %. I Sydvästra Finland och Södra Finland var deltagandeprocenten 76, i Östra Finland 75 och i Lappland 71.

Flest barn i småbarnspedagogik, mer än 86 %, fanns i Västra och Inre Finland. Deltagandeprocenten i svenskspråkig kommunal småbarnspedagogik var också hög, 87 %. I Norra Finland deltog minst barn, drygt 76 %. 13–23 % av barnen deltog i privat småbarnspedagogik.

Utifrån svaren från kommunerna ordnades småbarnspedagogik på samiska enbart i regionerna Södra Finland, Norra Finland och Lappland. Detta gäller småbarnspedagogik som tillhandahålls av både kommunala och privata serviceproducenter.

Vart fjärde barn i Finland deltar inte i småbarnspedagogik

– I hela Finland deltar 76,4 % av barnen i åldern 1–6 år i småbarnspedagogik. Av de svenskspråkiga barnen deltar endast 70 % i småbarnspedagogik, vilket är ännu mindre än andelen finskspråkiga barn. Skillnaden är stor jämfört med OECD-ländernas genomsnitt på 87 %, säger Lea Karjomaa, överinspektör för undervisningsväsendet.

– Kommunernas rätt att begränsa barns rätt till småbarnspedagogik till 20 timmar i veckan, samt möjlighet att besluta om servicesedlar eller utbetalning av kommutillägg, gör att barn inte har jämlika rättigheter till småbarnspedagogik. Utöver detta försätter det barn i en ojämlig position beroende på var de bor och t.ex. föräldrarnas arbetssituation. Forskning visar att just de barn, vars rätt till småbarnspedagogik nu har begränsats i många kommuner skulle gynnas mest av småbarnspedagogiken, fortsätter Karjomaa.

Deltagandet i småbarnspedagogik bör ökas

– Utifrån vår utvärdering rekommenderar vi att alla barn bör erbjudas avgiftsfri småbarnspedagogik 20 timmar i veckan för att få fler barn att delta. Småbarnspedagogiken bör också utvecklas så att den på ett flexibelt sätt motsvarar familjernas behov. Statistikföringen bör också förbättras. Asylsökande har för närvarande inte rätt till småbarnspedagogik, och lagstiftningen om detta bör utvecklas. Det är också viktigt att småbarnspedagogiken är enhetlig hos både kommunala och privata serviceproducenter, säger Karjomaa.

Ytterligare information:

Regionförvaltningsverket i Södra Finland:

Merja Kivistö, överinspektör, tfn 0295 016 110

Regionförvaltningsverket i Östra Finland:

Johanna Albert, överinspektör för undervisningsväsendet, tfn 0295 016 889

Regionförvaltningsverket i Lappland:

Kari Torikka, överinspektör för undervisningsväsendet, tfn 0295 017 388

Regionförvaltningsverket i Östra Finland och riksomfattande information:

Lea Karjomaa, överinspektör för undervisningsväsendet, telefon 0295 018 077

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland:

Hanna Sulonen, överinspektör för undervisningsväsendet, tfn 0295 018 826

Svenska enheten för bildningsväsendet:

Malin Eriksson, överinspektör för bildningsväsendet, tfn 0295 018 618

Regionförvaltningsverket i Norra Finland:

Jyri Ulvinen, överinspektör för undervisningsväsendet, tfn 0295 017 525

Våra e-postadresser skrivs i formatet fornamn.efternamn@rfv.fi

[Patio – information på rätt plats](#) ([Småbarnspedagogik](#))

[Avi.fi: Utvärdering av basservicen](#)

#basservice

#RFVutvärderar

[Titta också på videon om småbarnspedagogik!](#)